

Uchwała Nr V/21/2007
Rady Miejskiej w Swarzędzu
z dnia 14 lutego 2007

**w sprawie : przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 ze zmianami), art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2004r. Nr 64 poz. 593 ze zmianami)

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały i stanowiący część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Swarzędz

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Swarzędz i Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr V/21/2007

Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 14 lutego 2007

**w sprawie: przyjęcia realizacji do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Art.1.ust.1. ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz.1231 ze zm.) stanowi, że: „Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.”

Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 4¹ ust.1. ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do tych zadań należą:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Z kolei art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Z 2002 r. nr 147, poz. 1231 ze zm.) nakłada na radę gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Swarzędzu na rok 2007 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. Uwzględniono w nim również zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 25 lipca 2005 r. (Dz. U. nr 179, poz. 1485) nakładającej na gminę obowiązek realizowania zadań takich jak:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

oraz zadania wynikające z Art. 6 ust. 2. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. nr 180, poz. 1493), która nakłada na gminę obowiązek prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanego dalej
– **P r o g r a m e m**.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych w gminie Swarzędz.

Przedstawiony preliminarz budżetowy dotyczy realizacji Programu w 2007 r. i obejmuje realizację zadań zgodnie z Programem w oparciu o uchwałę budżetową i zabezpieczone w niej środki finansowe na w/w cel.

Wykonanie zadań przyjętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uzależnia się od dochodów z opłat za wydane na podstawie art. 18 i 18¹ w/w ustawy zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2007**

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie.
2. Diagnoza zasobów i problemów w gminie Swarzędz.
 - 2.1. Charakterystyka gminy.
 - 2.2. Szacunkowe dane dotyczące problematyki uzależnień w Gminie Swarzędz w kontekście danych ogólnopolskich.
 - 2.3. Ocena sytuacji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych w gminie Swarzędz.
 - 2.4. Lokalna lista zasobów instytucjonalnych – podmioty przewidziane do realizacji Programu.
3. Prezentacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - 3.1. Adresaci programu.
 - 3.2. Ogólne cele programu.
 - 3.3. Cele operacyjne programu.
 - 3.4. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - 3.5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - 3.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - 3.7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 - 3.8. Ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Załączniki:

1. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2007.
2. Preliminarz budżetowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2007

1. WPROWADZENIE

Zdrowie publiczne, w tym właściwa polityka wobec alkoholu staje się jednym z priorytetów Unii Europejskiej. Nadużywanie alkoholu i uzależnienie, picie alkoholu przez osoby niepełnoletnie, wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierowców, nieuczciwe praktyki marketingowe przemysłu alkoholowego oraz koszty finansowe i społeczne tych zjawisk, zmiany w strukturze spożycia alkoholu są tematem wielu dokumentów europejskich. Instytucje Unii Europejskiej, Światowa Organizacja Zdrowia, ale także wiele organizacji pozarządowych poświęciło problematyce alkoholowej znaczną liczbę raportów i opracowań. Powstawały też plany konkretnych działań w celu zmniejszenia szkód spowodowanych alkoholem, zalecenia dla państw członkowskich Unii Europejskiej dotyczące strategii profilaktycznych i naprawczych. Dokumenty wytyczające kierunki polityki państw europejskich wobec alkoholu, podkreślają wyraźnie, że podejmowanie możliwie jak największej liczby działań powinno odbywać się na szczeblu lokalnym.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, który na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. uzyskał kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności celem zapobiegania i minimalizowania skutków uzależnień.

Szacuje się, że w Polsce jest 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu. Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne.

2. DIAGNOZA ZASOBÓW I PROBLEMÓW W GMINIE SWARZĘDZ

2.1. Charakterystyka gminy.

Dane dotyczące ludności (stan na XII. 2006 r.)

- gminę zamieszkuje 40 637 mieszkańców, z czego miasto – 29 635 osób, gmina – 11 002 osób, kobiety - 20 964 osoby, mężczyźni - 19 673 osoby,
- dzieci i młodzież do lat 18 – 9320 osób, w tym kobiety – 4495 osób, mężczyźni – 4825 osób,
- pracujący ogółem: 11 541 osób, w tym kobiety - 4 109 osób, mężczyźni - 7 432 osoby,
- zatrudnieni w sektorze produkcyjnym - 5 994 osoby, zatrudnieni w sektorze usług - 5 547 osób,
- osoby w wieku poprodukcyjnym - 4482 osoby, w tym kobiety - 3024 osób, mężczyźni - 1458 osób,
- liczba osób bezrobotnych w gminie Swarzędz zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy ogółem: 981 osób, w tym
 - kobiety – 628,
 - w wieku do 25 roku życia – 119 ,
 - powyżej 50 roku życia – 264,
 - długotrwale bezrobotnych – 522,
 - niepełnosprawni – 18,
 - pobierający zasiłki – 184,
 - liczba ofert pracy dla gminy Swarzędz – 39,
 - podjęcia pracy – 49,
 - skierowanie na szkolenia – 12,
 - skierowanie na staż - 1,

(dane z PUP – stan na dzień 31.XII.2006 r.)

2.2. Szacunkowe dane dotyczące problematyki uzależnień w Gminie Swarzędz w kontekście danych ogólnopolskich.

		Polska ok. 38,6 mln mieszkańców	Gmina Swarzędz ok. 40 tys. mieszkańców
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 800 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 1600 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 1600 osób
Osoby pijące szkodliwie	5 – 7% populacji	2- 2,2,5 mln	2000 – 2800 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych i 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Razem ok. 2200 osób: dorosłych i dzieci

2.3. Ocena sytuacji związanej z używaniem substancji psychoaktywnych w gminie Swarzędz.

W minionych latach podejmowano różnorodne działania z zakresu zapobiegania problemom uzależnień. Działania te były skierowane do:

- ogółu populacji (kampanie profilaktyczne, spotkania z rodzicami, zajęcia profilaktyczno - edukacyjne w szkołach),
- osób z grup ryzyka (realizacja programów wczesnej interwencji, wspieranie rozwoju osobistego i promocji zdrowia - oferta świetlic socjoterapeutycznych),
- osób uzależnionych i ich rodzin (leczenie, spotkania edukacyjne dla rodziców),
- absolwentów programów terapeutycznych,
- osób mających styczność z problematyką uzależnień (specjalistyczne szkolenia z tej dziedziny).

W 2006 r. kontynuowano działalność specjalistycznych Punktów Konsultacyjnych

prowadzących działalność profilaktyczną i terapeutyczną w zakresie problemu alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy. Punkty te obejmują zintegrowany system poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego na rzecz osób nadużywających, uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, ofiar przemocy w rodzinie oraz osób w kryzysie psychologicznym. Punkty te prowadzą działalność diagnostyczno - terapeutyczną oraz informacyjno - edukacyjną na rzecz osób z problemem uzależnień oraz współuzależnienia. Charakter pracy Punktów jest ściśle powiązany z diagnozą potrzeb i problemów mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży, która miała miejsce na przełomie 2003/2004 r.

Gmina Swarzędz jest gminą ościenną do Miasta Poznania, gdzie ulokowanych jest wiele podmiotów związanych z profilaktyką, leczeniem i rehabilitacją osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych – z powodu niewielkiej odległości wielu spośród osób uzależnionych, nadużywających substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin korzysta z oferty instytucji pomocowych ulokowanych poza gminą Swarzędz. Jednocześnie monitorowanie ilości osób korzystających z tej oferty jest niemożliwe.

Poniżej przedstawiono dane ilościowe z podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy Swarzędz.

Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin -

dane za rok 2006

- liczba osób korzystająca z oferty Punktu - 127 osób, w tym 78 osób uzależnionych od alkoholu oraz 49 osób współuzależnionych,
- liczba konsultacji psychologicznych udzielonych w ramach Punktu: 607 konsultacji, w tym 148 sesji indywidualnych oraz 459 sesji grupowych,

Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii - dane za rok 2006

- liczba osób korzystająca z oferty Punktu: 95 osób, w tym 55 osób uzależnionych od narkotyków, 10 osób zagrożonych uzależnieniem oraz 30 osób nieuzależnionych
- liczba konsultacji udzielonych w ramach Punktu: 444 sesje indywidualne,

Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy - dane za rok 2006

- liczba konsultacji udzielonych w ramach pracy Punktu: 26 konsultacji,
- liczba osób korzystających z oferty Punktu: 29 osób, z czego 23 osoby to ofiary przemocy, 6 osób - sprawcy przemocy,
- liczba osób korzystających z Programu Edukacyjno - Korekcyjnego dla Osób

Stosujących Przemoc Wobec Bliskich - 6 osób,

W ramach Gminnego Programu w bieżącym roku podejmowano również systematyczną współpracę ze szkołami, w szczególności polegającą na prowadzeniu tematycznych spotkań z dziećmi i młodzieżą oraz z rodzicami oraz na wspomaganiu działania programów profilaktycznych na bazie Klubów Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych. W minionym roku z oferty Klubów skorzystało łącznie 201 dzieci i młodzieży.

Na terenie gminy Swarzędz w ramach struktur Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu działa sześć placówek świadczących pomoc psychologiczno - pedagogiczną dla dzieci i młodzieży, w tym świetlice socjoterapeutyczne realizujące programy profilaktyczne i psychokorekcyjne. W minionym roku z oferty świetlic korzystało łącznie 254 dzieci i młodzieży, z czego ok. 120 osób jest objętych systematycznym dożywianiem.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - dane za rok 2006

- liczba osób w stosunku do których GKPiRPA prowadziła postępowanie w stosunku do 148 osób uzależnionych od alkoholu,
- liczba wniosków do Sądu o wszczęcie postępowania celem wydania postanowienia o podjęciu leczenia - 17 wniosków,
- liczba osób, które w bieżącym roku podjęły leczenie ambulatoryjne - 21 osób,
- liczba osób przebywająca w Izbie Wyrzeźwień - 18 osób,

2.4 Lokalna lista zasobów instytucjonalnych - podmioty przewidziane do realizacji Programu.

Zasoby instytucjonalne:

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz obszary ich działania przedstawiono w tabeli nr 1.

<i>zasoby instytucjonalne</i>	<i>obszar działania</i>
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> rehabilitacja, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, dostęp do informacji nt. form pomocy,
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> wczesna diagnoza, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, dostęp do informacji nt. form pomocy, ograniczanie podaży i popytu,
Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii	<ul style="list-style-type: none"> rehabilitacja, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, dostęp do informacji nt. form pomocy,
Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy Program Edukacyjno - Korekcyjny dla Osób Stosujących Przemoc Wobec Bliskich	<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,
Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> wczesna diagnoza, poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,
Świetlice socjoterapeutyczne: <ul style="list-style-type: none"> „Nasza Dziupła” świetlica integracyjno - socjoterapeutyczna w Gruszczyne Świetlice Wiejskie z Programem 	<ul style="list-style-type: none"> profilaktyka poprzez prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych oraz angażowanie dzieci i młodzież w działalność twórczą, sportową, społeczną,

zasoby instytucjonalne	obszar działania
socjoterapeutycznym w Uzarzewie i Wierzonce <ul style="list-style-type: none"> • Centrum Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych • Kawiarenka Internetowa w Janikowie • Kluby Rozwoju Osobowości I Działań Twórczych - SP nr 1 - SP w Wierzonce - Gimnazjum nr 2 - Gimnazjum nr 3 - Gimnazjum w Zalasewie	
Gminne Centrum Informacji	<ul style="list-style-type: none"> • readaptacja, • poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin, • zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
Szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • profilaktyka, • wczesna diagnoza,
Policja	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie podaży, • poprawa jakości życia osób uzależnionych i ich rodzin,
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza,
Poradnia Lekarza Rodzinnego	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie podaży, • wczesna diagnoza,

Można wyróżnić również podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- Ośrodek Kultury,
- Biblioteka Publiczna w Swarzędzu,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje trzeźwościowe,
- lokalne organizacje pozarządowe.

Zasoby ludzkie:

W zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Swarzędz korzystano z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnień, a w szczególności:

- terapeutów i instruktorów terapii uzależnień,
- psychologów i pedagogów prowadzących zajęcia o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i profilaktyczno - edukacyjnym,
- funkcjonariuszy policji,
- sędziów i kuratorów sądowych,
- pracowników socjalnych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. PREZENTACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2007

3.1. Adresaci programu:

Program skierowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Swarzędz, którzy w życiu prywatnym bądź zawodowym spotykają się problemem nadużywania, uzależnienia od substancji psychoaktywnych i jego konsekwencjami oraz do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

3.2. Cele ogólne programu:

1. integracja społeczna osób nadużywających, uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin, głównie poprzez leczenie i rehabilitację oraz pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień,
2. ograniczanie rozpowszechniania używania środków psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów.

3.3. Cele szczegółowe:

1. umożliwienie osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych, zagrożonym uzależnieniem oraz członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych,
2. zahamowanie tempa wzrostu popytu na środki psychoaktywne, w szczególności przez zwiększenie efektywności działań profilaktycznych podejmowanych na terenie gminy oraz zwiększenie dostępności do informacji i poradnictwa z zakresu problematyki uzależnień,
3. wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

3.4. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach powyższych celów przyjmuje się następujące zadania:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholizmu i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,

Cel 1. Umożliwienie osobom używającym substancji psychoaktywnych, uzależnionym oraz członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

- realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, w tym również dla uzależnionych krzyżowo w ramach Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii oraz Punktu dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- systematyczne uzupełnianie bazy informacyjnej na temat ofert pomocy dla osób używających substancji psychoaktywnych i uzależnionych na terenie gminy,

powiatu, województwa,

- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których wystąpiły problemy uzależnienia od substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- prowadzenie postępowania zobowiązującego do leczenia odwykowego,
- realizacja programów interwencyjnych, terapeutycznych i edukacyjnych dla członków rodzin uzależnionych i nadużywających środków psychoaktywnych,
- zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin,
- systematyczne uzupełnianie bazy informacyjnej na temat ofert pomocy dla członków rodzin uzależnionych i nadużywających narkotyków na terenie gminy, powiatu, województwa,
- wspieranie programów terapii DDA,
- wspieranie lekarzy pierwszego kontaktu w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji oraz współpraca w zapobieganiu szkodom zdrowotnym powstałym w wyniku ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu min. przez kobiety ciężarne,
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo - wychowawczych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych,
- prowadzenie programu edukacyjno – korekcyjnego dla sprawców przemocy,
- wdrażanie procedur interwencji członków GKPIRPA, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji w przypadkach przemocy domowej (procedura „Niebieskiej Karty”),
- dofinansowanie szkoleń specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia,
- organizowanie i dofinansowywanie szkoleń i kursów podnoszących kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- zapewnienie profesjonalnej pomocy w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez działania pracowników socjalnych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu,
- objęcie dożywianiem dzieci i młodzież z rodzin z problemem uzależnień, biorących udział w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa zawodowego osobom uzależnionym i ich rodzinom poprzez działania pracowników Gminnego Centrum Informacji,
- podejmowanie interwencji kryzysowej w celu zapobiegania pogłębiania się występujących dysfunkcji, szczególnie poprzez działania członków GKPIRPA
- kontynuacja i poszerzenie działań na rzecz pomocy dzieciom krzywdzonym i zaniedbanym – rozwijanie systemu pomocy interdyscyplinarnej.

Wskaźniki realizacji celu:

- lista programów skierowanych do osób używających środków psychoaktywnych, uzależnionych oraz członków ich rodzin,
- liczba osób, co do których prowadzono postępowanie zobowiązujące do leczenia odwykowego,
- liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych w ramach programów terapeutycznych,
- liczba osób używających środków psychoaktywnych, uzależnionych i członków ich rodzin objętych pomocą (korzystających z różnego typu programów w zależności od zapotrzebowania środowiska lokalnego),
- liczba osób używających środków psychoaktywnych, uzależnionych i członków ich rodzin objętych pomocą społeczną,
- liczba dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo – wychowawczych oraz socjoterapeutycznych,
- liczba dzieci i młodzieży objęta dożywianiem,

- lista programów terapii DDA,
- liczba przeszkolonych lekarzy pierwszego kontaktu w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji,
- liczba osób korzystająca z dofinansowania szkoleń z zakresu pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w tym w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2. Zahamowanie tempa wzrostu popytu na substancje psychoaktywne, w szczególności przez zwiększenie efektywności działań profilaktycznych podejmowanych na terenie gminy, zwiększenie dostępności do informacji i poradnictwa z zakresu problematyki uzależnień.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- organizowanie i prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych, w szczególności Klubów Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych,
- organizowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w ramach placówek opiekuńczo - wychowawczych,
- szkolenie nauczycieli do realizacji programów profilaktycznych,
- prowadzenie programów edukacyjno - profilaktycznych dla rodziców bazujących na rozwijaniu umiejętności wychowawczych, wspieraniu abstynencji dziecka i kształceniu odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz ogólnopolskich kampanii społecznych związanych z profilaktyką uzależnień oraz organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami oraz organizowanie zdrowych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego,

- wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu, a także wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- prowadzenie badań związanych zwłaszcza z diagnozą zachowań problemowych, używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych,
- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
- edukacja publiczna społeczności lokalnej, działalność informacyjna oraz współpraca z lokalnymi mediami,
- prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- prowadzenie zajęć psychokorekcyjnych i socjoterapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka,
- dofinansowanie letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba dzieci i młodzieży korzystająca z oferty Klubów Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystająca z zajęć psychokorekcyjnych i socjoterapeutycznych,
- liczba nauczycieli przeszkolonych w zakresie realizacji programów profilaktycznych,
- liczba dzieci i młodzieży korzystająca z letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym,
- liczba odbiorców programów edukacyjno – profilaktycznych dla rodziców,

- ilość przeprowadzonych lokalnych kampanii edukacyjnych oraz społecznych,
- ilość przeprowadzonych lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- lista szkół oraz innych placówek opiekuńczo - wychowawczych realizujących programy profilaktyczne (w tym Kluby Rozwoju Osobowości i Działań Twórczych),
- raporty z badań związanych z diagnozą zachowań problemowych, używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież,
- raporty z ewaluacji programów profilaktycznych.

Cel 3. Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych w zakresie budowania i realizacji strategii działań profilaktycznych,
- dofinansowanie programu pomocy rodzinom z problemem uzależnień realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie:
 - prowadzenia Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii,
 - prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
 - prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy wraz z programem edukacyjno – korekcyjnym dla sprawców przemocy,
 - prowadzenia działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży biorących udział w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych,
 - organizowaniu letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym,
 - nadzoru finansowego i merytorycznego programów profilaktycznych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspieranie działań podejmowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe, osoby fizyczne służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dla grup zawodowych takich jak: pedagodzy szkolni, pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych, policjanci, kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych,

- włączenie w realizację zadania instytucji i podmiotów przydatnych w realizacji celów programu, takich jak: policja, sądy, kuratorzy sądowi, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Wskaźniki realizacji celu:

- liczba i jakość działań podejmowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- sprawozdanie finansowe i merytoryczne z wykonania powierzonych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

3.5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - prowadzenie działań motywujących do leczenia oraz kierowanie dla sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - doskonalenie kontroli nad rynkiem alkoholowym, a w szczególności przeciwdziałanie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- Ośrodek Pomocy Społecznej – realizacja programu pomocy rodzinie z problemem uzależnień w zakresie:
 - prowadzenia Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii,
 - prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
 - prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy wraz z programem edukacyjno – korekcyjnym dla sprawców przemocy,
 - prowadzenia działań na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży biorących udział w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych,
 - organizowaniu letnich wyjazdów o charakterze profilaktycznym,
 - nadzoru finansowego i merytorycznego programów profilaktycznych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- inne podmioty, którym zlecane są zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.6. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3.7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Dla członków Komisji biorących udział w posiedzeniach i pracy Komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 100 zł. brutto.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności.
3. Czas i miejsce wypłaty wynagrodzenia zostaną określone w regulaminie Komisji.

3.8. Ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Prowadzenie działań zmierzających do pełnego rozpoznawania potrzeb populacji mających problemy z nadużywaniem substancji psychoaktywnych w celu określenia priorytetów działania.
2. Prowadzenie monitoringu dostępności, skuteczności, jakości i efektywności różnych kategorii działań.
3. Monitorowanie potrzeb i skuteczności działań profilaktycznych i terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz szkolnych programów profilaktycznych.